

PRESUDA SUDA (prvo vijeće)

1. kolovoza 2022.(*)

„Zahtjev za prethodnu odluku – Oporezivanje – Porez na dodanu vrijednost (PDV) – Šesta direktiva 77/388/EEZ – Članak 2. stavak 1. – Područje primjene – Oporezive transakcije – Članak 9. stavak 2. točka (b) – Mjesto pružanja usluga prijevoza – Turistička kružna putovanja po rijeci Moselle – Rijeka sa statusom kondominija”

U predmetu C-294/21,

povodom zahtjeva za prethodnu odluku na temelju članka 267. UFEU-a, koji je uputio Cour de cassation (Luksemburg), odlukom od 6. svibnja 2021., koju je Sud zaprimio 10. svibnja 2021., u postupku

État luxembourgeois,

Administration de l'enregistrement, des domaines et de la TVA

protiv

Navitours Sàrl,

SUD (prvo vijeće),

u sastavu: A. Arabadžiev, predsjednik vijeća, L. Bay Larsen, potpredsjednik Suda, u svojstvu suca prvog vijeća, I. Ziemele, P. G. Xuereb i A. Kumin (izvjestitelj), suci,

nezavisni odvjetnik: M. Szpunar,

tajnik: A. Calot Escobar,

uzimajući u obzir pisani postupak,

uzimajući u obzir očitovanja koja su podnijeli:

- za Navitours Sàrl, C. Kaufhold, odvjetnik,
- za luksemburšku vladu, A. Germeaux i T. Uri, u svojstvu agenata, uz asistenciju F. Kremera, odvjetnika,
- za njemačku vladu, J. Möller i P.-L. Krüger, u svojstvu agenata,
- za Europsku komisiju, A. Armenia i V. Uher, u svojstvu agenata,

saslušavši mišljenje nezavisnog odvjetnika na raspravi održanoj 7. travnja 2022.,

donosi sljedeću

Presudu

1. Zahtjev za prethodnu odluku odnosi se na tumačenje članka 2. stavka 1. i članka 9. stavka

2. točke (b) Šeste direktive Vijeća 77/388/EEZ od 17. svibnja 1977. o usklađivanju zakonodavstva država članica koja se odnose na poreze na promet – Zajednički sustav poreza na dodanu vrijednost: jedinstvena osnovica za razrezivanje (SL 1977., L 145, str. 1., u daljnjem tekstu: Šesta direktiva).

2 Zahtjev je upućen u okviru spora između État luxembourgeois (Luksemburška Država) i Administration de l'enregistrement, des domaines et de la TVA (Porezna uprava, Luksemburg) (u daljnjem tekstu: Luksemburška porezna uprava), s jedne strane, i društva Navitours Sàrl, s druge strane, u vezi s postupanjem, u pogledu poreza na dodanu vrijednost (PDV), s uslugama turističke plovidbe koje to društvo pruža na rijeci Moselle.

Pravni okvir

Međunarodno pravo

3 U skladu s člankom 1. stavkom 1. Ugovora između Velikog Vojvodstva Luksemburga i Savezne Republike Njemačke o crti zajedničke granice između dviju država, potpisanog 19. prosinca 1984. u Luxembourg (u daljnjem tekstu: Ugovor od 19. prosinca 1984.):

„Svugdje gdje Moselle, Sûre ili Our čine granicu u skladu s Ugovorom od 26. lipnja 1816., one predstavljaju zajedničko područje pod zajedničkim suverenitetom obiju država potpisnica.”

4 Članak 5. stavak 1. tog ugovora predviđa:

„Države potpisnice dodatnim dogovorom uređuju pitanja u pogledu prava primjenjivog na zajedničko područje pod zajedničkim suverenitetom.”

Pravo Unije

5 Šesta direktiva je od 1. siječnja 2007. stavljena izvan snage i zamijenjena Direktivom Vijeća 2006/112/EZ od 28. studenoga 2006. o zajedničkom sustavu poreza na dodanu vrijednost (SL 2006., L 347, str. 1.) (SL, posebno izdanje na hrvatskom jeziku, poglavlje 9., svezak 1., str. 120.). Međutim, imajući u vidu vrijeme nastanka činjenica u glavnom postupku, na njega se i dalje primjenjuje Šesta direktiva.

6 U skladu s člankom 2. stavkom 1. te direktive, PDV-u podliježu „isporuka robe i usluga koju obavlja porezni obveznik koji djeluje kao takav na državnom području države članice u zamjenu za plaćanje”. [neslužbeni prijevod]

7 Člankom 3. stavcima 1. do 3. te direktive predviđalo se:

„1. U smislu ove Direktive primjenjuju se sljedeće definicije:

„državno područje države članice”: državno područje, kako je definirano za svaku državu članicu u stavcima 2. i 3.,

[...]

2. Za primjenu ove Direktive „državno područje” odgovara području primjene Ugovora o osnivanju Europske ekonomske zajednice, kako je definirano za svaku državu članicu u članku 227.

3. Iz državnog područja isključeni su sljedeći nacionalni teritoriji:

– [S]avezne Republike Njemačke:

... otok Helgoland,

... teritorij Büsingen,

[...]” [neslužbeni prijevod]

8 §lanak 9. Šeste direktive propisivao je:

„1. Mjestom pružanja usluga smatra se mjesto gdje dobavljač ima sjedište poslovne aktivnosti ili stalnu poslovnu jedinicu iz koje se obavljaju pružanja usluga, ili, u odsustvu takvog mjesta poslovanja ili stalne poslovne jedinice, mjesto njegova stalnog prebivališta ili mjesto njegova uobičajenog boravišta.

2. Međutim:

[...]

(b) mjestom pružanja usluga prijevoza smatra se mjesto gdje se prijevoz odvija, ovisno o priježenim razdaljinama;

[...]” [neslužbeni prijevod]

Glavni postupak i prethodno pitanje

9 Luksemburško društvo Navitours nudi usluge turističke plovidbe na dijelu Mosellea na kojem Savezna Republika Njemačka i Veliko Vojvodstvo Luksemburg imaju, u skladu s §lankom 1. Ugovora od 19. prosinca 1984., svoj zajednički suverenitet (u daljnjem tekstu: njemačko-luksemburški kondominij). Zbog tog statusa Luksemburška porezna uprava dugu je niz godina smatrala da ta trgovina nije obuhvaćena područjem primjene PDV-a, tako da nije tražila plaćanje tog poreza na prodaju karata za putnički prijevoz koji obavlja društvo Navitours.

10 Ta je porezna uprava 5. kolovoza 2015. po službenoj dužnosti izdala porezna rješenja koja se odnose na promet društva Navitours za 2004. i 2005. godinu, a kojima se smatralo da usluge prijevoza koje je to društvo izvršilo podliježu PDV-u.

11 Ta su porezna rješenja po službenoj dužnosti uslijedila nakon presude Coura d’appel (Žalbeni sud, Luksemburg) od 10. srpnja 2014., donesene u okviru sudskog postupka između društva Navitours i navedene porezne uprave u vezi s poreznim tretmanom stjecanja broda od strane tog društva. U skladu s tom presudom, PDV na usluge prijevoza osoba u njemačko-luksemburškom kondominiju može naplatiti ili Veliko Vojvodstvo Luksemburg ili Savezna Republika Njemačka. Kako ih Njemačka porezna uprava nije oporezivala, ne postoji nikakva opasnost od dvostrukog oporezivanja.

12 Budući da je prigovor koji je društvo Navitours podnijelo protiv poreznih rješenja od 5. kolovoza 2015. odbijen, to je društvo podnijelo tužbu za poništenje tribunalu d’arrondissement de Luxembourg (Okružni sud u Luxembourgu, Luksemburg).

13 Presudom od 23. svibnja 2018. taj je sud prihvatio tu tužbu presudivši da su, s obzirom na to da su predmetne usluge prijevoza pružale unutar njemačko-luksemburškog kondominija, i Savezna Republika Njemačka i Veliko Vojvodstvo Luksemburg potencijalno mogle provesti naplatu PDV-a, ali da je posebno mjesto obavljanja djelatnosti društva Navitours zahtijevalo

uspostavu mehanizma kojim se omogućuje osiguranje naplate PDV-a, a da se pritom izbjegne dvostruko oporezivanje. U nedostatku takvog mehanizma, pitanje porezne povezanosti s određenom državom djelatnosti koje obavlja društvo Navitours nije bilo uređeno, tako da Luksemburška porezna uprava nije imala pravo oporezivati promet tog društva.

14 Nakon što su Luksemburška Država i Luksemburška porezna uprava podnijele žalbu protiv te presude, Cour d'appel (Žalbeni sud) tu je presudu potvrdio presudom od 11. prosinca 2019., protiv koje su te stranke podnijele žalbu u kasacijskom postupku.

15 U okviru svoje žalbe Luksemburška Država i Luksemburška porezna uprava tvrde da se Šesta direktiva, a osobito njezin članak 2., primjenjuje na predmetne usluge prijevoza.

16 Budući da je imao dvojbe o tumačenju te direktive, Cour de cassation (Kasacijski sud, Luksemburg) odlučio je prekinuti postupak i uputiti Sudu sljedeće prethodno pitanje:

„Primjenjuje li se članak 2. [točka] 1. [Šeste direktive] [...] i/ili članak 9. stavak 2. točka (b) [te] direktive [...] i dovodi li jedan od njih ili oba u Luksemburgu do oporezivanja PDV-om usluga putničkog prijevoza koje pruža pružatelj sa sjedištem u Luksemburgu, ako se te usluge pružaju unutar kondominija, kao što je onaj koji je utvrđen [Ugovorom o granici od 19. prosinca 1984.], kao zajedničkog područja pod zajedničkim suverenitetom Velikog Vojvodstva Luksemburga i Savezne Republike Njemačke i u odnosu na koji u području naplate PDV-a na pružanje usluga prijevoza ne postoji sporazum između tih dviju država koji se predviđa člankom 5. stavkom 1. [tog] ugovora?”

O prethodnom pitanju

17 Svojim pitanjem sud koji je uputio zahtjev u biti pita treba li članak 2. stavak 1. i članak 9. stavak 2. točku (b) Šeste direktive tumačiti na način da država članica može oporezivati usluge turističke plovidbe koje pruža pružatelj s poslovnim nastanom u toj državi članici unutar područja koje na temelju međunarodnog ugovora sklopljenog između te države članice i druge države članice predstavlja zajedničko područje pod zajedničkim suverenitetom tih država članica.

18 U tom pogledu valja podsjetiti na to da na temelju članka 2. stavka 1. Šeste direktive PDV-u podliježu isporuke robe i usluga koje obavlja porezni obveznik koji djeluje kao takav na državnom području države članice u zamjenu za plaćanje.

19 Kad je riječ o mjestu pružanja usluga, članak 9. stavak 1. Šeste direktive određuje da se njime smatra mjesto gdje dobavljač ima sjedište poslovne aktivnosti ili stalnu poslovnu jedinicu iz koje se pružaju usluge ili, u odsustvu takvog mjesta poslovanja ili stalne poslovne jedinice, mjesto njegova stalnog prebivališta ili mjesto njegova uobičajenog boravišta.

20 Međutim, u skladu sa stavkom 2. točkom (b) tog članka 9., mjestom pružanja usluga prijevoza smatra se mjesto gdje se prijevoz odvija, ovisno o prijeđenim razdaljinama.

21 U ovom slučaju nije sporno da su usluge o kojima je riječ u glavnom postupku „pružanje usluga” u smislu članka 2. stavka 1. Šeste direktive i da ih obavlja porezni obveznik koji djeluje kao takav u zamjenu za plaćanje.

22 Međutim, sud koji je uputio zahtjev, polazeći od pretpostavke prema kojoj usluge o kojima je riječ u glavnom postupku predstavljaju „usluge prijevoza” u smislu članka 9. stavka 2. točke (b) Šeste direktive, koje se pružaju na području njemačko-luksemburškog kondominija, izražava dvojbe glede toga može li Veliko Vojvodstvo Luksemburg oporezivati usluge prijevoza koje se pružaju na području tog kondominija, s obzirom na to da nije sigurno da se za njih može smatrati kako se pružaju „na državnom području”, u smislu članka 2. stavka 1. te direktive.

23 Iz spisa kojim raspolaže Sud proizlazi da se usluge o kojima je riječ u glavnom postupku sastoje, među ostalim, od organizacije turističkih kružnih putovanja brodom koja završavaju na istom mjestu na kojem su i započela. U tim okolnostima valja ispitati, kao prvo, jesu li takve usluge doista obuhvaćene člankom 9. stavkom 2. točkom (b) Šeste direktive kao usluge prijevoza.

24 U tom pogledu valja istaknuti da pojam „usluge prijevoza” iz te odredbe nije definiran Šestom direktivom.

25 Kao što to proizlazi iz ustaljene sudske prakse, utvrđivanje značenja i dosega pojmova za koje pravo Unije ne daje nikakvu definiciju treba provesti u skladu s njihovim uobičajenim smislom u jeziku koji se u danom trenutku koristi, uzimajući u obzir kontekst u kojem se oni koriste i ciljeve postavljene propisom kojem pripadaju (presuda od 1. listopada 2020., Entoma, C-526/19, EU:C:2020:769, t. 29. i navedena sudska praksa).

26 Kad je riječ o uobičajenom značenju izraza „usluge prijevoza” u svakodnevnom jeziku, valja istaknuti da se on odnosi na usluge koje se sastoje od prijevoza osoba ili robe s jednog mjesta na drugo. Međutim, taj je pojam dovoljno širok da uključuje usluge čiji se bitni element sastoji od premještanja osoba ili robe na razdaljinama većim od zanemarivih, iako ta usluga započinje i završava na istom mjestu te je njezin cilj turističke naravi.

27 Takvo tumačenje potvrđuje cilj koji se želi postići člankom 9. stavkom 2. točkom (b) Šeste direktive.

28 U skladu sa sudskom praksom Suda, cilj je odredaba članka 9. stavaka 1. i 2. Šeste direktive izbjeći, s jedne strane, sukob nadležnosti koji može dovesti do dvostrukog oporezivanja, a s druge strane, neoporezivanje prihoda (presuda od 8. svibnja 2019., Geelen, C-568/17, EU:C:2019:388, t. 23. i navedena sudska praksa).

29 Kad je riječ, konkretnije, o članku 9. stavku 2. točki (b) Šeste direktive, Sud je presudio da se pravilo iz te odredbe nameće zbog činjenice da sama narav pružanja te posebne usluge koju čini prijevoz, a koja se može ispuniti na području više država članica, zahtijeva drukčiji kriterij koji u biti mora omogućiti razgraničenje nadležnosti različitih država članica za potrebe oporezivanja. Cilj je tog posebnog pravila o povezanosti usluga prijevoza osigurati da svaka država članica oporezuje te usluge za dijelove putovanja koji su izvršeni na njezinu državnom području (presuda od 6. studenoga 1997., Reisebüro Binder, C-116/96, EU:C:1997:520, t. 13. i 14.).

30 Ta razmatranja vrijede i kada usluga čiji se bitni element sastoji od premještanja osoba počinje i završava na istom mjestu i kada je cilj te usluge turističke naravi.

31 Tumačenje navedeno u točki 26. ove presude ne dovodi se u pitanje činjenicom da je Sud u svojoj presudi od 1. listopada 2015., Trijber i Harmsen (C-340/14 i C-341/14, EU:C:2015:641), presudio da djelatnost koja se sastoji u naplatnom pružanju usluge primanja putnika na brod kako bi im se omogućilo razgledavanje grada vodenim putem povodom obilježavanja različitih događaja, ne predstavlja uslugu iz „područja prijevoza” u smislu članka 2. stavka 2. točke (d) Direktive 2006/123/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 12. prosinca 2006. o uslugama na

unutarnjem tržištu (SL 2006., L 376, str. 36.) (SL, posebno izdanje na hrvatskom jeziku, poglavlje 13., svezak 47., str. 160.), isključuju iz područja primjene te direktive.

32 U tom je pogledu dovoljno napomenuti da se, kao što je to nezavisni odvjetnik u biti istaknuo u točkama 21. do 23. svojeg mišljenja, uzimajući u obzir različite svrhe članka 9. stavka 2. točke (b) Šeste direktive, s jedne strane, i članka 2. stavka 2. točke (d) Direktive 2006/123, s druge strane, pojmovi „usluge prijevoza”, u smislu prve od tih odredbi, i „usluge u području prijevoza”, u smislu druge od tih odredbi, ne podudaraju. Stoga se ne može smatrati da su usluge koje nisu obuhvaćene drugim od tih pojmova nužno isključene iz dosega prvog od tih pojmova.

33 Usluge poput onih o kojima je riječ u glavnom postupku, koje se sastoje, među ostalim, od organizacije turističkih kružnih putovanja brodom koja završavaju na istom mjestu na kojem su i započela, obuhvaćene su stoga člankom 9. stavkom 2. točkom (b) Šeste direktive kao usluge prijevoza.

34 Slijedom toga, budući da je, kao što je to navedeno u točki 20. ove presude, mjesto pružanja usluga prijevoza, na temelju članka 9. stavka 2. točke (b) Šeste direktive, mjesto gdje se prijevoz odvija, ovisno o prijeđenim razdaljinama, valja smatrati da je mjesto pružanja usluga o kojima je riječ u glavnom postupku njemačko-luksemburški kondominij.

35 Zatim valja utvrditi podliježu li PDV-u usluge prijevoza, koje u tom kondominiju pruža porezni obveznik koji djeluje kao takav u zamjenu za plaćanje, jer se obavljaju „na državnom području”, u smislu članka 2. stavka 1. Šeste direktive.

36 Izraz „državno područje” definiran je u članku 3. stavku 2. Šeste direktive i odgovara „području primjene Ugovora [o EEZ-u], kako je definirano za svaku državu članicu u članku 227.”. Osim toga, stavak 3. tog članka 3. nabroja nacionalne teritorije koji su isključeni iz državnog područja.

37 U tom pogledu valja istaknuti, s jedne strane, da članak 299. UEZ-a, koji je zamijenio članak 227. Ugovora o EEZ-u, u stavku 1. određuje da se Ugovor primjenjuje, među ostalim, na Saveznu Republiku Njemačku i Veliko Vojvodstvo Luksemburg. Stavci 2. do 6. tog članka 299. predviđaju određene posebnosti i odstupanja koji se međutim ne odnose na te dvije države članice. S druge strane, u članku 3. stavku 3. Šeste direktive među nacionalnim teritorijama isključenima iz državnog područja ne spominje se njemačko-luksemburški kondominij.

38 Osim toga, s obzirom na to da je Sud u tom kontekstu presudio da se sustav iz Šeste direktive obvezno primjenjuje na cjelokupno državno područje država članica i da je određivanje proširenja i granica tog područja na svakoj od država članica, u skladu s pravilima međunarodnog javnog prava (presuda od 29. ožujka 2007., Aktiebolaget NN, C-111/05, EU:C:2007:195, t. 54. i 55. i navedena sudska praksa), valja također napomenuti da su i njemačka i luksemburška vlada u svojim očitovanjima tvrdile da je, i za Saveznu Republiku Njemačku i za Veliko Vojvodstvo Luksemburg, područje njemačko-luksemburškog kondominija doista na „državnom području” u smislu članka 2. stavka 1. i članka 3. stavka 2. Šeste direktive.

39 U tim okolnostima, usluge prijevoza koje unutar njemačko-luksemburškog kondominija obavlja porezni obveznik koji djeluje kao takav u zamjenu za plaćanje, obavljaju se „na državnom području” u smislu članka 2. stavka 1. Šeste direktive te stoga podliježe PDV-u.

40 Osim toga, uzimaju li u obzir status njemačkog luksemburškog kondominija kao zajedničkog područja pod zajedničkim suverenitetom dviju država članica i u nedostatku bilo kakve posebne naznake u Šestoj direktivi o načinima oporezivanja usluga koje se pružaju na takvom kondominiju, te usluge na temelno može oporezivati svaka od tih dviju država članica.

41 Međutim, kao što je to nezavisni odvjetnik u biti istaknuo u točkama 68. i 69. svojeg mišljenja i kao što je Sud već presudio, dvostruko oporezivanje istih transakcija protivno je načelu porezne neutralnosti, koje je svojstveno zajedničkom sustavu PDV-a (vidjeti u tom smislu presudu od 11. rujna 2003., *Cookies World*, C-155/01, EU:C:2003:449, t. 60. i od 23. studenoga 2017., *Elektro Bulgaria i FrontEx International*, C-427/16 i C-428/16, EU:C:2017:890, t. 66. i navedenu sudsku praksu). Stoga, oporezivanje usluga pruženih unutar takvog kondominija, koje izvrši jedna od država članica koje dijele suverenitet na tom području, ima za posljedicu sprječavanje druge države članice da oporezuje te iste usluge. To ne dovodi u pitanje mogućnost država članica da oporezivanje usluga pruženih unutar tog kondominija urede na drugi način putem sporazuma, kao što je u ovom slučaju predviđeno člankom 5. stavkom 1. Ugovora od 19. prosinca 1984., pod uvjetom da se izbjegne neoporezivanje prihoda i dvostruko oporezivanje.

42 Međutim, njemačka vlada ističe da se općenito ne može riječ o pravu, koja, prema njezinu mišljenju, ograničavaju jednostrano izvršavanje suvereniteta unutar kondominija kao što je njemačko luksemburški kondominij i uvjetuju ga suglasnošću druge uključene države, moraju poštovati prilikom primjene i tumačenja Šeste direktive. Tako bi izvršavanje ovlasti u području PDV-a od strane Velikog Vojvodstva Luksemburga i Savezne Republike Njemačke, na području koje potpada pod njihov zajednički suverenitet, bilo nemoguće bez sporazuma sklopljenog na temelju članka 5. Ugovora od 19. prosinca 1984. Osim toga, prema mišljenju njemačke vlade, toj se direktivi ne protivi to da se dotične države članice, u skladu s tim načelima, privremeno odreknu oporezivanja.

43 S tim u svezi valja podsjetiti na to da se PDV na temelno plaća na svaku uslugu koju obavlja porezni obveznik u zamjenu za plaćanje, pri čemu se odstupanja od tog općeg načela moraju usko tumačiti (vidjeti u tom smislu presudu od 21. listopada 2021., *Dubrovin & Tröger – Aquatics*, C-373/19, EU:C:2021:873, t. 22. i navedenu sudsku praksu). Svaka država članica ima obvezu poduzeti sve zakonodavne i upravne mjere prikladne za osiguranje naplate cjelokupnog PDV-a koji se plaća na njezinu državnom području (presuda od 21. studenoga 2018., *Fontana*, C-648/16, EU:C:2018:932, t. 33. i navedena sudska praksa).

44 Međutim, prihvaćanje argumentacije njemačke vlade iznesene u točki 42. ove presude značilo bi dopustiti državama članicama da uspostave područje na kojem bi usluge koje su na njemu pružene bile izuzete od oporezivanja PDV-om, iako dotične države članice smatraju da se to područje nalazi na „državnom području” u smislu prava Unije u području PDV-a i da navedeno područje ne podliježe nikakvom odstupanju.

45 Prihvaćanje te argumentacije dovelo bi također do zanemarivanja načela porezne neutralnosti, u skladu s kojim se prema gospodarskim subjektima koji izvršavaju jednake transakcije ne smije postupati različito pri ubiranju PDV-a (presuda od 16. ožujka 2017., *Identi*, C-493/15, EU:C:2017:219, t. 18. i navedena sudska praksa), s obzirom na to da se PDV ne bi plaćao na usluge poput onih o kojima je riječ u glavnom postupku, iako iste usluge, koje drugdje pružaju drugi subjekti, podliježu PDV-u.

46 Prema tome, nepostojanje sporazuma u području naplate PDV-a izmeću Savezne Republike Njemačke i Velikog Vojvodstva Luksemburga kad je riječ o njemačko luksemburškom kondominiju ne može biti prepreka oporezivanju usluga pruženih unutar tog kondominija.

47 S obzirom na sva prethodna razmatranja, na prethodno pitanje valja odgovoriti tako da članak 2. stavak 1. i članak 9. stavak 2. točku (b) Šeste direktive treba tumačiti na način da država članica mora oporezivati usluge turističke plovidbe koje pruža pružatelj s poslovnim nastanom u toj državi članici unutar područja koje na temelju međunarodnog ugovora sklopljenog između te države članice i druge države članice predstavlja zajedničko područje pod zajedničkim suverenitetom tih država članica i koje ne podliježe nikakvom odstupanju predviđenom pravom Unije, pod uvjetom da te usluge već nisu oporezovane u toj drugoj državi članici. Oporezivanje, koje izvrši jedna od država članica, tih usluga sprječava drugu državu članicu da ih oporezuje, ne dovodeći u pitanje mogućnost da te dvije države članice na drugi način urede oporezivanje usluga koje se obavljaju na tom području, posebice sporazumom, pod uvjetom da se izbjegne neoporezivanje prihoda i dvostruko oporezivanje.

Troškovi

48 Budući da ovaj postupak ima značaj prethodnog pitanja za stranke glavnog postupka pred sudom koji je uputio zahtjev, na tom je sudu da odluči o troškovima postupka. Troškovi podnošenja očitovanja Sudu, koji nisu troškovi spomenutih stranaka, ne nadoknađuju se.

Slijedom navedenoga, Sud (prvo vijeće) odlučuje:

Članak 2. točku 1. i članak 9. stavak 2. točku (b) Šeste direktive Vijeća 77/388/EEZ od 17. svibnja 1977. o usklađivanju zakonodavstava država članica koja se odnose na poreze na promet – zajednički sustav poreza na dodanu vrijednost: jedinstvena osnovica za razrezivanje, kako je izmijenjena Direktivom Vijeća 91/680/EEZ od 16. prosinca 1991.,

treba tumačiti na način da:

država članica mora oporezivati usluge turističke plovidbe koje pruža pružatelj s poslovnim nastanom u toj državi članici unutar područja koje na temelju međunarodnog ugovora sklopljenog između te države članice i druge države članice predstavlja zajedničko područje pod zajedničkim suverenitetom tih država članica i koje ne podliježe nikakvom odstupanju predviđenom pravom Unije, pod uvjetom da te usluge već nisu oporezovane u toj drugoj državi članici. Oporezivanje, koje izvrši jedna od država članica, tih usluga sprječava drugu državu članicu da ih oporezuje, ne dovodeći u pitanje mogućnost da te dvije države članice na drugi način urede oporezivanje usluga koje se obavljaju na tom području, posebice sporazumom, pod uvjetom da se izbjegne neoporezivanje prihoda i dvostruko oporezivanje.

Potpisi

* Jezik postupka: francuski